

Proposta per valorar l'equitat en l'ensenyament de la ciència (i la cultura)

Published by [Interacció](#) [1] on 26/07/2017 - 11:04 | Last modification: 30/03/2026 - 09:13

Una reflexió que reivindica l'equitat com a criteri fonamental per vincular aprenentatge, ciència i cultura de manera integral i transformadora.

L'equitat continua sent un gran repte per a l'ensenyament de la ciència. Els debats actuals sobre aquest àmbit contemplen aspectes com les barreres a l'accés i proposen aproximar les persones a la cultura científica, però aquest tipus de postura té connotacions assimilacionistes que no promouen una vertadera forma de justícia social. Com es pot comprendre el concepte d'equitat, doncs, per impulsar pràctiques inclusives sense caure en mecanismes d'opressió?

A *Social justice and out-of-school science learning*, la investigadora Emily Dawson desenvolupa un marc de treball basat en la combinació de dues formes de justícia social, la redistributiva i la relacional, per explorar l'equitat en l'ensenyament de la ciència fora dels cercles acadèmics formals a través dels conceptes «infraestructures d'accés», «adquisició de competències» i «acceptació col·lectiva», aplicats a dos àmbits que han demostrat ser espais propicis per a l'aprenentatge de la ciència entre joves i adults: els programes de televisió científics, els clubs de ciència i els makerspaces i hackerspaces, dels quals parlarem a Interacció 17.

Tradicionalment la teoria de la justícia social s'ha enfocat cap a la distribució igualitària de recursos (justícia social redistributiva), però no ha emfasitzat tant el valor del reconeixement i el respecte de la diferència (justícia social relacional). La combinació dels dos models que considera l'autora proporciona una eina molt útil per afrontar conflictes referents a l'exclusió i la inclusió social, i configura un espectre que engloba tant temes d'accés i participació, en la seva part més feble, com de coneixements, representació, poder i canvi cultural, en la seva part més forta.

Cal l'accés, significat i oportunitats reals d'aprenentatge i participació per a tothom.

Aquestes idees, aplicades a la pràctica científica, impliquen que no n'hi ha prou amb reclutar científics d'ètnies diferents, que siguin dones o que vinguin d'entorns econòmicament desfavorables, si parlem d'infraestructures d'accés. Ni tampoc n'hi ha prou de només donar suport als participants perquè desenvolupin habilitats adequades, si parlem d'adquisició de competències, ni considerar l'adaptació dels membres de la comunitat científica a l'hora de rebre els nous, si parlem d'acceptació col·lectiva.

La proposta de Dawson suposa infraestructures d'accés àmplies però també s'adreça a qui té el poder d'ajustar els espais i les activitats segons les necessitats; significa canvis en les pràctiques, les institucions i les polítiques, i no només en els participants, i comporta entendre les experiències i expectatives dels integrants del món científic però també dels que n'estan al marge. Podem aplicar també aquestes idees en l'àmbit de la cultura artística i humanística?

Idea central

L'equitat en l'ensenyament de la ciència i la cultura és indispensable perquè les pràctiques educatives i culturals generin coneixement, oportunitats i participació per a tothom, i no només per a uns pocs.

Accés

PDF [Social justice and out-of-school science learning \[2\]](#)

Categories: Interacció 2017
Categories: Interacció: jornades
Categories: Activitats Interacció
Tags: educació i cultura
Tags: drets culturals
Tags: valor públic de la cultura
Tags: desigualtats culturals
Tags: diversitat cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2017/equitat-ensenyament-ciencia-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/dawson-2017-science_education.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7140>